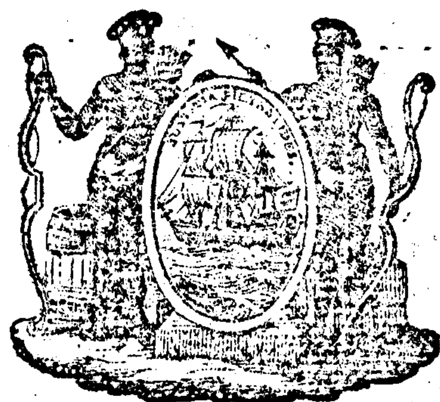
N°. 72. A°. 1839.

ZATURDAG, den 7den SEPTEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 3 September 1839.*

Namens Zijne Excellentie den Heere Schout bij-Nacht, Gouverneur Generaal, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het BROOD* bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, moet wegen 7 Oncen.

En dat van *vier* Centen, 3 Oncen en 1 Lood.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

De *Commissie tot Taxatie der Huurwaarde* van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bij deze bekend, dat zij hare werkzaamheden zal aanvangen op Maandag den 9den dezer, des voormiddags van *zeven* tot *elf* uren en zulks wel met Wijk La. A., zullende dezelve op elke daaropvolgende Donderdagen en Maandagen gedurende gemelde uren werkzaam zijn; wordende uitsdien de belanghebbenden uitgenoodigd, zich gereed te houden om aan de Commissie voornoemd de vereischte inlichtingen te geven het zij in persoon of wel bij hunne afwezigheid door achterlating van hunne huurcontracten of van zoodanig ander papier, waaruit de Commissie het vereischte te weten kan blijken.

De Commissie acht zich verpligt, aan de aandacht der Eigenaren van Huizen of Erven te brengen dat zij het zich zelven te wijten zullen hebben wanneer door de niet erlanging der gevraagde illucidatien, eenig Gebouw of Erf soms hooger dan het bestaand huurcontract mogt aangeslagen worden.

Paramaribo, den 5 September 1839.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
A. P. TIRION.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 5 September 1839.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: WILHELMUS JOHANNES RIETSTAP, geboren te *Rotterdam*, en ANGELIQUE FRANÇOISE BOUFFARÉ, geboren te *Suriname*; beide alhier woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Militair Bureau.

Den 5 September 1839.

Door Zijne Excellentie den Schout-bij-Nacht, Gouverneur Generaal, zijn bij Gouvernements-Order van heden No. 41|7, bij de Schutterij van *Paramaribo* benoemd en aangesteld:

Tot *Eerste Luitenant*, de 2de Luitenant HEIJMAN JACOB ABRAHAMS WITTERING.

Tot *Tweede Luitenant*, de Adjudant Onder-Officier CAREL JACOBUS LEIJSNER.

Tot *Tweede Luitenant*, *OFFICIER VAN KLEEDING EN WAPENING* de Sergeant EDUARD JOHANNES HALFHIDE.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 15 Junij.

In een onzer dagbladen leest men, »dat Engeland en Belgie, bij het uitwisselen der ratificatien, verklaard zouden hebben, dat zij zulks alleen deden onder deze *reserve*, dat het sequester op de landerijen rondom het kasteel van Laeken, en welke het persoonlijk eigendom van Z. M. den Koning der Nederlanden zijn, niet opgeheven zal worden, vóór dat de beide Koningen over het bezit derzelve zullen zijn overeengekomen."

Dit berigt is in zoo verre onjuist, als daaruit het gevolg zou kunnen getrokken worden, dat de ratificatie des traktaats van de zijde der beide mogendheden onder reserve zou hebben plaats gehad, en deszelfs bestaan en geldigheid alzoo van de bovenvermelde voorwaarde zou zijn afhankelijk gemaakt.

Volgens dat zelfde blad, zouden de zaakgelastigden van Pruisen, Oostenrijk en Rusland hebben gemeend zich hiertegen niet te moeten verzetten, vermits ook vroeger (bij het ratificeren des traktaats van 15 November 1831) *reserves* ten genoege van deze Rijken waren toegelaten.

Dit is wederom niet juist. De zaakgelastigden der drie gemelde Hoven, even als die van Frankrijk, hebben zich tegen de verklaring van lord Palmerston en den Heer van de Weyer niet verzet, alleen omdat die verklaring inderdaad niets beteekent, en in geen geval de kracht kan hebben, van de geheele of gedeeltelijke uitvoering des traktaats, van de zijde der Belgen, te doen schorsen of te belemmeren.

Om dat doel te bereiken, hadden Engeland en Belgie, onder uitdrukkelijk voorbehoud van hetgeen zij verlangden moeten ratificeren, even zoo als dit in 1831 door Oostenrijk, Pruisen en Rusland is geschied; maar nu die beide kabinetten eenmaal eene akte van ratificatie met hunne bondgenooten hebben uitgewisseld, waarin van geene reserve of voorbehoud hoegenaamd wordt melding gemaakt, behoeven die bondgenooten zich aan verklaringen of protestatien door de zaakgelastigden dier kabinetten, in het protokol van uitwisseling aangeteekend, niet in het minste te storen, als zijnde dergelijke protestatien voor hunne respective Hoven slechts eene doode letter en van nul en geene waarde.

De Koningin Victoria, die niet zeer bedreven is in de gewoonten der diplomatie, had verlangd »dat er »bij de ratificatie »iets gedaan zou worden, dat strekken »kon» ter voldoening aan den wensch van »haren Oom; en tot bevordering »van het »genoegen van zijn leven."

Lord Palmerston, die nog al menigmaal in de verlegenheid is, op welke wijze te voldoen aan de begeerte zijner jonge Vorstin, welke nog geenszins schijnt te begrijpen, dat het niet genoeg is eene kroon te dragen om alles te kunnen erlangen wat men wil, heeft dan ook bij de uitwisseling der ratificatien in het protokol doen aanteekenen eene soort van *protest* tegen de uitvoering van artikel 16 des traktaats, zoolang Koning Willem niet zal hebben goedgevonden, de landerijen enz. die het kasteel van Laeken omringen, en die voor het genoegen des levens van Koning Leopold zoo onmisbaar schijnen, aan dezen te verkoopen.

Dat de gevolmagtigden der vier overige Hoven zoodanige protest hebben toegelaten, kan alleen worden toegeschreven aan eene, misschien wel wat te ver gedrevene, *courtoisie* jegens Engelands Koningin, en aan de overtuiging dat hunne souvereinen des niettemin voor de gave, algeheele en onmiddelijke uitvoering des tractaats zullen weten te waken.

Men herinnere zich toch dat gemeld 16de Artikel aldus luidt:

»Het sequester dat gedurende de onlus»ten om staatkundige redenen, mogt zijn »gelegd geworden op patrimoniele goederen »of domeinen hoegenaamd, zal zonder »eenig verwijl worden opgeheven, en de »wettige eigenaren dier goederen of domei»nen onmiddelijk in het genot daarvan »worden gesteld."

Nu wil het toeval, dat onder de aan onzen Koning in eigendom toebehoorende en onder sequester geplaatste goederen, er zich bevinden, welke de Koning der Belgen gaarne zoude bezitten, om dat zij onmiddelijk aan zijn lustslot grenzen. Dit verlangen is op zich zelf, voorzeker niet onredelijk, maar daar Koning Willem, zoo het schijnt, niet stellig genoeg beloofd heeft die goederen door verkoop te zullen afstaan, iets wat toch wel geheel van zijnen wil afhangt, hebben Palmerston en van de Weyer goedgevonden te verklaren, dat men, met openbare schending van artikel 16, zoo even vermeld, de teruggave van 's Konings bijzonder eigendom, zoo lang zal schorsen, tot dat deze Vorst zich door dusdanigen dwang zal hebben laten bewegen, om van het regt van vrije beschikking die elk mensch in de maatschappij over zijn goed heeft, afstand te doen; en dat goed aan den onwettigen en geweldadigen bezitter te verkoopen! Ook wij zullen uit *curtoisie* voor de, haren Oom zoo teeder beminnende Koningin Victoria, niet zeggen, in welk wetboek zulk een leer te huis behoort; maar dit is zeker dat de geschiedenis eenmaal een streng oordeel zal uitspreken over de Vorsten, die dusdanig misbruik van hun verheven gezag hebben gemaakt, en over de ministers, die geenen moed hebben om te weigeren tot de uitvoering van dergelijke maatregelen de hand te leenen.

Ook houden wij ons overtuigd, dat ingeval de akten van ratificatie van Engeland en Belgie van zulk eene ongehoorde *reserve*, waarbij het heilige regt van eigendom, een der hechtste grondslagen van den staat, zoo onbeschaamd wordt met voeten getreden, hadden melden gemaakt, geene der vier overige zaakgelastigden; evenmin als de Nederlandsche, tot de uitwisseling der ratificatien zoude zijn overgegaan, doch zulks het geval niet geweest zijnde, heeft men waarschijnlijk begrepen het protest van Lord Palmerston en den Heer van de Weijer voor *notificatie* te kunnen aannemen. Wij hopen

dat hetzelfde door ons Hof zal geschieden; en dat men zich dezerzijds niet zal verwaardigen op eene dusdanige verklaring als de Engelsche en Belgische plenipotentiarissen ten protokolle hebben durven doen aanteekenen, eenig het minste antwoord te geven.

Ten slotte moeten wij nog deen opmerken, dat Lord Palmerston zelf die verklaring zoo weinig heeft beschouwd als eene *reserve* in de ratificatie des traktaats, dat hij daarvan geen woord heeft gerept toen hij het traktaat bij het parlement heeft ter tafel gebragt.

MENGELWERK.

Lodewijk Filips I, koning der Franchen.

(*Uit den Précurseur.*)

De gebeurtenissen in Frankrijk; de moeijelijke omstandigheden waarin deszelfs koning, LODEWIJK FILIPS, zich bevindt; de achtenswaardige houding die men hem steeds zag aannemen, — dat alles noodigt ons uit om onze lezers eenigzins nader met dezen buitengewonen man bekend te maken, weshalve wij hun de volgende schets van zijn leven aanbieden.

LODEWIJK FILIPS I, koning der Franschen, geboren den 6den October 1773, mag tevens als vertegenwoordiger der revolutien van 1789 en 1830 worden beschouwd: in hem persoonlijken zich de denkbeelden der vrijheid en voornitgangen welke deze beide politieke crises hebben aangebragt, en onder dezen titel kon Frankrijk hem aannemen.

Nadat hij in zijne jeugd aan de nieuwe orde van zaken onmiskenbare panden had gegeven, werd hij echter een offer der buitensporigheden, waartoe de eerste revolutie het voorwendsel gaf. Hij heeft, even als de prinsen van den onderen tak, de verbanning en de ontberingen ondervonden.

Eerst als hertog van VALOIS bekend, nam hij bij den dood zijns grootvaders den titel van hertog van CHARTRES aan. Zijne opvoeding werd door den ridder DE BONNART, eenen beschaafden en geletterden hoveling, aangevangen. Wat thans nog vreemd zijn zou, bekwam hij tot gouverneur eene vrouw, maar deze vrouw was madame DE GENLIS, die niets verzuimde, om het hart en den geest van haren kweekeling te veredelen. «Hoe dikwijls" zeide zij later. »hoe dikwijls heb ik mij geluk gewenscht over de opvoeding welke ik hem gaf: dat ik hem in zijne kindschheid de voornaamste nieuwere talen deed leeren, dat ik hem gewende zich zelven te bedienen, alle verwijfdheid te verachten, in den regel op een mattenbed te slapen, hitte en koude te verduren, zich door versterkende ligchaamsoefeningen aan vermoeijenissen te gewennen; en eindelijk dat ik hem kundigheden en smaak in het reizen heb verschaft."

Met zulke eene opvoeding kon de jonge prins getroost verliezen wat hij aan louter toeval te danken had; hij bleef nog steeds een voor de maatschappij en zich zelven nuttige man. Het ware te wenschen, dat de voorname jeugd van onzen tijd, uit overweging van de onbestendigheid aller menschelijke zaken, hieraan een voorbeeld name.

In 1788, vijftien jaren oud, deed de hertog van CHARTRES eene reis naar Normandië, en toen hij bij die gelegenheid den St. Michielsberg bezocht, liet hij eene ijzeren kooi vernietigen, waarin een Hollandsch dagbladschrijver 17 jaar opgesloten geweest was, omdat hij tegen LODEWIJK XIV had geschreven. Dit is eene karaktertrek, waaruit men reeds afleiden kon, waartoe deze jonge vorst eenmaal in staat zou kunnen wezen.

Bij het uitbarsten der revolutie, waarin zijn vader eene rol aanvaardde, welke hem in denzelfden afgrond sleepte, waarin zijn ongelukkige neef LODEWIJK XVI gevallen was, was het reeds natuurlijk dat de hertog van CHARTRES zich voor hare beginselen verklaarde; hij deed dit met al de geestdrift der jeugd, zonder zich de offers te ontveinzen, welke de nieuwe staat van zaken hem als prins kosten zou. Den 9den Februarij 1790 begaven zich de drie zoons van den hertog van ORLEANS, de heeren DE CHARTRES, MONTPENSIER en BEAUJOLAIS in de uniform der nationale garde naar het district van St. Roch. Toen de hertog van CHARTRES de pen nam om te onderteekenen, bemerkte hij, dat men achter zijnen naam al zijne titels gevoegd had: hij streek ze uit, en zette in de plaats: *burger van Parijs.* Hij verzocht daarna om de plaats van commandant van het bataljon van St. Roch; men trok hem echter eenen Parijschen slager voor.

(*Het vervolg hierna.*)

Geboorte en Sterfgevallen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 31sten Augustus 1839, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: Cornelia Snel, wed. van wijlen den Sergeant bij de kompagnie der Artillerie Jan Joseph Maas, *dochter.* — Cornelia Maria Magdalena Rijken, *dochter.* — Frederica van der Sander, *dochter.* — Geertruida Maria Costerus, *zoon.* — Anna Elisabeth Heuland, Echtgenoot van Nicolaas Gerrit Vlier, *dochter.* — Susanna Maria Doffer, *zoon.* — Maria Hupsel, *zoon.* — Maria Zijthoff, *zoon.* — Julie Christine Freijss, Echtgenoot van Andries Roelofsz, *zoon.* — Dina van der Bussen, Echtgenoot van Johan Wust, *zoon.* — Anna Maria Goetzee, Echtgenoot van Hugh Robert Cambell, *zoon.* — Dorothea Maria Heilbron, *dochter.* — Elisabeth Josina Veendam, *zoon.* — Josephina Maria Dosserij, *zoon.* — Johanna Francina Brandon, *zoon.* — Fanuij van Marianna Samson, *dochter.* — Christina van Betten, *dochter.* — Maria Meubelman, *dochter.* — Anna Wilhelmina Pottendorf, *zoon.* — Frederica Antoinette Floortje de Couvreur, *zoon.* — Hanna Machiel Alexander Salomons, Echtgenoot van Henry Heijmans, *dochter.* — Lucretia Jacoba Braam, *zoon.* — Dorothea Charlotte Lentz, *zoon.* Elisabeth Gomperts, Echtgenoot van Isaak van Lier, *zoon.* — Louisa Florentina Matile, Echtgenoot van Johannes Philippus Haase, *zoon.*

LEVENLOOS GEBOREN: Het Kind van Sara Benjamin de Vries en Jacob Salomon Samson. — Het Kind van Keetje van Zschuschen. — Beide van het Mannelijk geslacht.

OVERLEDEN: Christina van Kettie van Sleijter, oud 58 jaren. — Henrij, zoon van Jansie Henriette Mossenberg, 3 weken. — Johan Frederik Schwaan, 33 jaren. — Louis Bertho Slengarde, 50 jaren. — Hendrik Stolkert, 46 jaren. — John Delijon, 56 jaren. — Arnoldus Dominicus von Nuijs, 56 jaren. — Jacoba Julianna Gezelschap, 26 jaren. — Anna van C. E. Bergert, 80 jaren. — Saraatje Cornelia van Wolff, 70 jaren. — Daniel Jessurun Lobo. — Jacquelina Adriana, dochter van Johanna Everhardina Maria van Bergen, 3 jaren. — Pierre Nicolaas Louiszoon, 41 jaren. — Alexander Christoffel, zoon van Mietje Brand, 1 jaar. — Gerrit Steenkroes, 37 jaren. — Johannes Jong, 35 jaren. — Johannes Pieterson, 49 jaren. — Johan Henrich Philipp Voigt, 48 jaren. — Jan van Spaal, 20 jaren. — Johan Charles la Coutri, 45 jaren. — Saraatje Elisabeth Eduwarda Laguna, 30 jaren. — Anna Johanna Geiger, 24 jaren. — Johanna Jansie Geijken: 59 jaren. — Cornelis Alexander van Directie, 32 jaren. — Coenraad Frederik Hartman Jr., 29 jaren. — Henri Theodore, zoon van Elisabeth Albertina Roepel, 5 maanden. — Jacob Hartog Goedman, 49 jaren. — J. A. Faesie, Schrijver en Victualiemeester aan boord van Zr. Ms. Brik *de Valk*, 34 jaren. — Ferdinand August, zoon van Carol Louis August Hirschfeld en Jacoba Catharina Flu, 10 maanden. — Sara Heijmans Wed. Coenraad Heijmans, 84 jaren.

ADVERTENTIËN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, de Engelsche Schoener *Robert Haynes*, Kapt. N. Chapman, hebbende 4 dagen reis.

Idem, de Engelsche Schoener *Henry Fraser*, Kapt. J. Wrigt, hebbende 4 dagen reis; Passagiers: de Heeren G. Fraser en D. Alberga. Beide van Berbice.

Den 3den, de Engelsche Schoener *Friends*, Kapt. F. Warner, van Demerary, hebbende 3 dagen reis.

Idem, de Engelsche Schoener *Sylph*, Kapt. G. Caple, van Berbice hebbende 4 dagen reis; Passagiers: de Heeren D. C. Cameron, W. P. Henry en W. A. Gödeken.

Den 4den, het Schip *West-Indien*, Kapt. J. J. Boon, van Amsterdam, hebbende 52 dagen reis.

Idem, de Nd. Am. Brik *Sarah*, Kapt. W. E. Herrick, van Gloucester, hebbende 23 dagen reis.

Den 7den, Z. M. Transport-schip *Prins WILLEM FREDERIK HENDRIK*, onder bevel van den Kapitein Luitenant ter Zee J. G. HUIJS, van Helvoetsluis, hebbende 62 dagen reis.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C.